

[Elmqvist.]

overhovedet tænkes kan og overhovedet er muligt. Men det er dog vist et stort Spørgsmaal, om Sindssygelægernes Mening med Hensyn til, at der skal være saa faa Formaliteter som muligt for Tvangsindlæggelse, dels udover deres Kreds. Spørgsmaalet bliver nemlig, om en saadan Ordning med Indlæggelse efter saa faa Formaliteter, om et saadant Indgreb i den enkeltes Ret til at bestemme over sin egen Person, overhovedet er forsvarlig.

Man maa ikke glemme, at Sindssygdom er en Sygdom, der kan give sig de mest forskellige Udslag og findes i alle mulige Grader, Depression, dyb Melankoli, Forfølgelsesvanvid, Storhedsvanvid, Selvbeundring, Overvurdering, Kværulanteri, Hysteri o. s. v. I alle disse Tilfælde vil den paagældende, selv om han i øvrigt er i Stand til at skønne og tænke fornuftigt, bortset fra den specielle Form af Sindssygdom, han lider af, kunne indlægges ved Politiets Hjælp alene efter Oplysninger fra velvillige nærmeste og alene i Kraft af en ganske tilfældig Læges Bestemmelse og paa Grundlag af en enkelt Undersøgelse.

At § 4 i Lovforslaget indeholder Bestemmelse om, at den modtagende Læge paa Anstalten afgør, hvorvidt Patienten kan modtages til Behandling for sin Sindssygdom, er nemlig uden større Betydning, da den modtagende Læge selvfølgelig først kan afgøre dette efter i nogen Tid at have haft den paagældende til Observation. Dertil kommer, at den modtagende Læge ogsaa er undergivet Bestemmelsen i Lovforslaget om, at hvis Muligheden for Helbredelse efter hans Skøn væsentlig forringes, hvis vedkommende ikke er paa Sindssygeanstalt, skal han modtage og beholde Patienten paa Anstalten.

Mon det dog ikke er for farlig en Bestemmelse? Mon det dog ikke er for stor en Magt at lægge i den enkelte Læges Haand? Og mon det ikke med Rette kan siges, saaledes som det hævdes af Neurologen Dr. Schröder ved 6te Afdeling, at det er en Ret, som sikkert de fleste af Landets Læger i høj Grad vil have sig frabedt, Læger rundt omkring paa Landet og i Byerne, som overhovedet intet har med Nervetilfælde og med Nervesygdomme at gøre.

Jeg mener, at Besvarelsen maa blive et ubetinget Ja. Saa meget mere mener jeg, det maa blive et ubetinget Ja, som man altsaa her uden videre Formaliteter skal kunne indlægge en Person alene paa det

Grundlag, at Muligheden for Helbredelse ellers forringes, medens man derimod fra Lovgivningsmagts Side kræver Dom, hvis man vil indlægge en Person, hvis Sygelighed har givet sig Udslag i strafbare Handlinger, derunder Trusler, der vidner om nærliggende og alvorlig Fare for betydeligere Krænkelser af den almindelige Retssikkerhed ved Sædelighedsforbrydelser o. s. v.

Hvis man vil indlægge en Person, hvis Sindssygdom har givet sig Udslag i strafbare Handlinger, i Trang til at begaa Sædelighedsforbrydelser, kan man efter Loven om Sikkerhedsforanstaltninger mod visse Personer, der udsætter Retssikkerheden for Fare, kun gøre det, naar man har en udtrykkelig Dom derfor. Saa megen Sikkerhed omgærdes man disse Personer med, men almindelige sindssyge, der ikke er farlige for sig selv og andre, men om hvis Sygdom man mener, at Helbredelsesmulighederne ellers bliver forringet, skal efter Lovforslaget kunne indlægges paa Grundlag af saa faa Formaliteter som de nævnte. Vi mener fra vor Side, at en saadan Regel vil være alt for farlig.

Det næste Spørgsmaal, der rejser sig, er dette, om man da — bortset fra Sindssygdom, der indeholder en Fare for vedkommende selv og andre — overhovedet ikke kan gaa med til Tvangsindlæggelse.

Jeg vil ikke benægte, at der kan forekomme Tilfælde, hvor en Tvangsindlæggelse kan være nødvendig. Der kan forekomme Tilfælde, hvor en sindssyg komplet ødelægger Tilværelsen for sine Omgivelser uden at være farlig. Der kan gives det Tilfælde, at en Moders Sindssygdom giver sig saadanne Udslag, at det er ganske uforvarsomt, at overlade hende Opdragelsen af hendes Børn. Og der kunde maaske nævnes andre Tilfælde af lignende Art. I saadanne eller lignende Tilfælde vil jeg erkende, at en Tvangsindlæggelse maaske kan være nødvendig.

Men der er dertil knyttet et betydeligt Men, og det er dette, at Indlæggelsen absolut ikke bør ske alene i Kraft af Oplysninger fra de nærmeste mere eller mindre velvillige Slægtninge og en tilfældig Læges Undersøgelse. Faren for, at personlig Interesse i at faa en vanskelig Slægtning bragt af Vejen, Arveinteresser eller lignende, skal spille ind hos de nævnte, er alt for stor.

Skal dette betydelige Indgreb, som Tvangsindlæggelsen er, ske i den enkeltes Frihed, da kan og maa det efter vor Mening kun ske i Kraft af en Domsafgørelse, som efter at have vejret alle Hensyn meget nøje